

Ministrstvo za infrastrukturo in prostor
Minister Zvonko Černač
Langusova ulica 4
1000 Ljubljana

Ljubljana, 18.10.2012

Ministrstvo za finance
Minister Janez Šušteršič
Župančičeva 3
1000 Ljubljana

Ministrstvo za pravosodje in javno upravo
Minister Senko Pličanič
Župančičeva 3
1000 Ljubljana

Direktorat za javno naročanje na Ministrstvu za finance
Sašo Matas, generalni direktor
Župančičeva 3
1000 Ljubljana

Zahteva za obvezno uvedbo pravil FIDIC v pogodbe med javnimi naročniki, izvajalci del in podizvajalci v gradbeništvu in v inženiringu pri pogodbenih zneskih nad 100.000€

Slovenska pogodbeni praksa v javnih naročilih v gradbeništvu je vzrok mnogim izjemno hudim težavam podjetij v panogi gradbeništva in v inženiringu tehnoloških objektov in sistemov. V slovenski pogodbeni praksi zelo pogosto uporabljeni model »ključ v roke«, ki je popolni unikum v svetovni gradbeni praksi in nima nobene zveze s »turn key« ali EPC- Engineering Procurement Construction kot ga uporabljajo v svetu, je eden najpomembnejših vzrokov za katastrofalno stanje v panogi gradbeništva in v inženiringu v Sloveniji. Ta pogodbeni model sili izvajalce v prevzemanje ne le previsokih, temveč tudi povsem nerazumnih tveganj, ki se največkrat končajo v njihovo škodo ali škodo njihovih podizvajalcev in zaposlenih.

Uporaba pogodbenega modela »ključ v roke« vključno z našo pravosodno prakso ima zelo široke negativne posledice na celotne graditeljske verige, saj spodbuja vse sodelujoče v graditeljskih verigah k delovanju po sistemu »reši se kdor se more«.

Tako se zadeva začne s prepoceni naročenimi in zato z nekvalitetnimi in nepopolnimi popisi del in materiala v projektih, ki služijo investitorjem bolj kot orodje za doseganje prenizkih cen pri izvajalcih, kot pa kot orodje za določitev realne cene in kvalitetno izvajanje projekta. Na osnovi takšnih popisov javni naročniki sklepajo pogodbe z izvajalci po modelu »ključ v roke« v katerih se slednji zavezujejo, da bodo izvedli vse kar je potrebno, ne glede na popise del iz projektov, da bo na koncu naročnik zadovoljen. To v praksi pomeni takšna tveganja za izvajalca, da bo ta z veliko verjetnostjo zašel v težave in posledice so znane: nepoplačani podizvajalci, dobavitelji, na koncu še delavci in posledično uničena panoga gradbeništva v Sloveniji

Posledica opisanih praks je izjemno medsebojno nezaupanje vseh sodelujočih v gradbenih in v inženiring projektih in posledično izjemno nizka poslovna kultura med podjetji, kar preprečuje normalno poslovanje podjetij v gradbenih verigah in v hierarhičnih inženiring projektih in s tem izrazito zmanjšuje uspešnost izvajanja njihovih projektov v Sloveniji. Takšna svojevrstna pogodbeni praksa v veliki meri omejuje tudi prehod slovenskih gradbenih in inženirskih podjetij iz domačega na tuje trge, saj tam te prakse ne poznajo.

Zato je v Sloveniji nujno v najkrajšem času preiti na mednarodno primerljiv model urejanja pogodbenih odnosov v gradbenih in inženiring projektih, za katerega po našem prepričanju niso potrebne posebne zakonske prilagoditve, ki bo podjetjem sodelujočim v gradbenih verigah povrnil medsebojno zaupanje in jim omogočil normalno delo, pri investitorjih pa vzpostavil ustrezno odgovornost, realno planiranje in realna pričakovanja, ter prevzem razumnih tveganj, kot je to običaj v svetu.

V Sloveniji so pravila FIDIC (International Federation of Consulting Engineers) že poznana in se na zahtevo EIB, EBRD, pa tudi drugih mednarodnih financerjev obvezno uporabljajo v njihovih projektih v Sloveniji, saj predstavljajo svetovno uveljavljeni pogodbeni standard. Zato jih mnogi slovenski javni naročniki že dobro poznajo, izkazala pa so se tudi kot povsem kompatibilna s slovenskim pravnim redom.

Zato smatramo, da bi obvezna uporaba pravil FIDIC v pogodbah med javnimi naročniki in izvajalci in podizvajalci v gradbeništvu, ter v inženiringu v zneskih nad 100.000 € tudi v projektih financiranih s strani slovenskih javnih naročnikov, v najkrajšem času znatno pripomogla k urejanju položaja na trgu gradbeništvu in inženiringa, kjer kaotične razmere postajajo tudi za javne naročnike vedno težje breme pri izvajanju njihovih investicij.

Pričakujemo, da se bo vaše ministrstvo v najkrajšem času opredelilo do našega predloga in s podporo našemu predlogu pripomoglo k urejanju razmer na trgu gradbeništvu in inženiringa v Sloveniji.

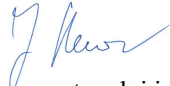
S spoštovanjem.

Podpisniki:

Predsednik Zbornice gradbeništvu in IGM pri GZS
Branko Selak

Direktor Zbornice gradbeništvu in IGM pri GZS
mag. Jože Renar

Predsednik Združenja za svetovalni inženiring pri GZS
mag. Uroš Mikoš

Predsednik Združenja za inženiring pri GZS
dr. Zoran Marinšek

Direktor Združenja za svetovalni inženiring pri GZS
Direktor Združenja za inženiring pri GZS
mag. Vekoslav Korošec

